

Obrazloženje umjetničke savjetnice za eksperimentalni film

Na prvi rok Javnog poziva za poticanje proizvodnje AV djela u kategoriji eksperimentalnoga filma u 2017. godini pristiglo je rekordno malo prijava: sveukupno šest, s time da tek pet zadovoljava uvjete natječaja. Od prijavljenih pet radova tri prijavljuju autorice, a dva autori.

Za sufinanciranje predlažem projekt Renate Poljak radnoga naslova *Mogao je biti Čile* u kojem autorica nastavlja istraživanje migracije (nakon filma *Partenza*), ovaj put preko motiva potopljenog broda *Vis* kod Premanture koji u konceptu spaja teme ekonomskog iseljništva, suvremene migrantske krize, političkih trauma, kolektivne memorije i prolaznosti vremena odnosno sistema. Film je zamišljen kao niz evokativnih snimki u kojima se gradi snažan emotivni odnos između ljudskog lica/like i pejzaža. Autorica navodi nastavak suradnje sa snimateljem Borisom Poljakom, i to na vizualno impresivnim i raznolikim lokacijama. Film obuhvaća i rekonstrukciju potapanja broda *Vis* na moru kod Rta Kamenjak, snimke olupine ispod mora te razne eksterijere (i interijere) na Brijunima i svjetioniku Porer. Uz mnogobrojne lokacije, film donosi i brojne statistike, profesionalne glumce i arhivske materijale te smatram da opravdava iznos od 100.000 kuna sufinanciranja. Projekt su već podržali Grad Zagreb i Ministarstvo kulture s 20.000 kuna sveukupno.

Od početka 2014. godine naovamo javni poziv u ovoj kategoriji nije nikada prošao s manje od 12 korektnih prijava, što čini natječaj sa šest prijava vrlo zabrinjavajućim. Čini mi se da je glavni problem što do zaključenja prijava nisu javno objavljene odluke s prethodnoga roka zbog čega su mnogi autori ostali u svojevrsnom limbu. Također, jedan dio autora eksperimentalnoga filma – kojih je ionako malo – trenutačno radi na svojim filmovima, čemu je pridonijelo blago usporavanje ritma financiranja iz HAVC-a zbog iscrpljujuće i turbulentne protekle godine. Financijski oprez također nosi svoje pa je 2016. godine financirano pet projekata, 2015. šest, a 2014. čak deset eksperimentalnih filmova.

No recimo nešto i o kvaliteti projekata pristiglih na ovaj natječaj, što svakako najviše utječe na broj radova koji se predlažu za sufinanciranje. Od pet prijava čak su tri projekta već bila odbijena 2016. godine (jedan i više puta od 2013. godine), a u novoj prijavi nisu se uopće ili dovoljno posvetili dodatnoj razradi koncepta. Treba spomenuti da neki od njih rodovski/žanrovski promašuju natječaj. Druga dva projekta stižu iz "likovnjačkog" konteksta. Eksperimentalni film već dvadesetak godina redovito nalazi svoj *black box* u prostoru galerije/muzeja. Filmovi koji se kontekstualiziraju u (prostoru) izložbe konceptualno su snažni, politički, aktivacijski. Od "umjetničkih radova" (*artist cinema*) očekuje se jaka ideja – obično temeljena na istraživanju – i razrada koja se preklapa s opsesijama eksperimentalnog filma. Smatram da bi takav umjetnički projekt već trebao na neki način uključiti suradnju s kustosicom/kustosom, što bi osiguralo izloženost rada koji će svakako imati drugačiji put od klasičnoga filma.